

Ekosystem för Social Innovation Värmland

Om kartläggningen

Kartläggningen syftar till att påvisa Värmlands innovationssystem för sociala innovationer i relation till det regionala- och nationella ekosystemet för sociala innovationer. Kartläggningen genomförs som en del inom ramarna för Social Innovation Värmland -ett innovationssystem, finansierat av Europeiska Regionala Utvecklingsfonden (Eruf), Region Värmland med flera.

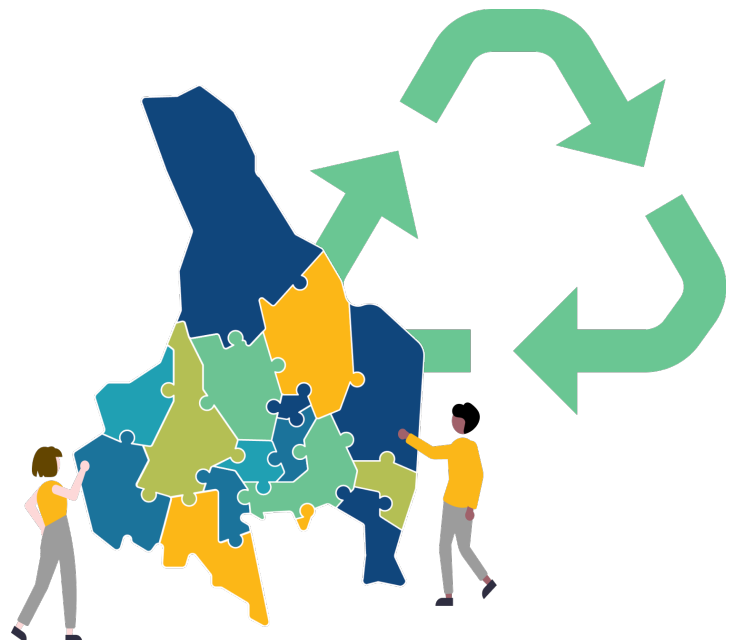
Kartläggningen i sig liksom att de kartlagda aktörernas roller är pågående processer, tillsammans med att det kan finnas andra aktörer i det regionala ekosystemet som vi endera inte identifierat alternativt som har ambition att integrera perspektivet social innovation betyder att denna kartläggning ska ses som en första utgåva. Efterhand planerar vi uppdatera och komplettera dokumentet.

Vi har definierat det värmländska ekosystemet för social innovation utifrån Vinnovas och Mötesplats Social Innovations definition av ekosystem samt Region Värmlands forsknings- och innovationsstrategi för hållbar smart specialisering. Ekosystemet baseras på samverkan och nätverk mellan en mångfald av aktörer, som sociala entreprenörer, civilsamhällets organisationer, offentlig sektor, näringsliv, finanssektorn och akademien, i syfte att hantera komplexa samhällsutmaningar och skapa lösningar som främjar hållbar utveckling och bidrar till både de regionala strategierna och de globala målen i Agenda 2030.

Social Innovation Värmland är det enda regionalt organiserade innovationssystemet i Sverige. Till skillnad mot ekosystem enligt ovan ingår ett antal organisationer, i ett system, med frekventa sammankomster i syfte att understödja sociala innovationer.

Projektbeskrivningen för Social Innovation Värmland utgör systemets gemensamma målbild. I Värmland finns således ett innovationssystem för sociala innovationer, vilket inte ska förväxlas med vad som avses med ett ekosystem.

I den fortsatta beskrivningen av Värmlands ekosystem för sociala innovationer kan man konstatera att många av de aktörer som nämns i nationell kontext av ekosystem endera inte finns i Värmland alternativt är organiserade som nationella organisationer med avsaknad av regional närvaro.

Mötesplats Social Innovation (MSI) skriver i sin rapport "Ekosystem för Social innovation i Sverige 2022"

Än så länge finns ett behov av särskilda ekosystem för social innovation och socialt företagande, vilket denna rapport visar. På sikt behöver dock allt fler aktörer anamma socialt innovativa arbetssätt för att kunna ta itu med komplexa samhällsutmaningar, förnya det svenska välfärdssystemet och uppnå de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030, på ett systemförändrande och transformativt sätt.

Rapporten beskriver att det i grunden finns goda förutsättningar för social innovation och socialt företagande i Sverige, i form av engagerade aktörer och en mångfald av enskilda initiativ. Den svenska regeringens strategi för socialt företagande och social innovation bidrog också med en god grund som samlande kraft. Det finns dessutom ett utbrett engagemang i många sektorer för att uppnå de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030.

Samtidigt råder det brist på tydligt politiskt stöd och styrning för social innovation och socialt företagande i Sverige. Det krävs tillgång till mer långsiktig och systematisk finansiering till att etablera och skala sociala innovationer och sociala företag. Det behövs också mer kunskap och forskning om social innovation, också med fokus på hur samskapande mellan olika samhällsaktörer och samhällssektorer kan främjas för långsiktig samhällsförändring. Överlag behövs en tydligare organisering av ekosystemet för social innovation. Social innovation kan skapas, stöttas och växlas upp mer effektivt när den sker i organiserade och långsiktiga former. Behovet är stort av samverkan mellan många olika aktörer, samskapande dem emellan, för att kunna möta komplexa samhällsutmaningar och detta har uppmärksammats i både svensk och internationell forskning.

(MSI rapport Ekosystem för Social Innovation i Sverige 2022)

Ekosystem i nationell och regional kontext

Aktörer

Aktörer inom ekosystemet för sociala innovationer är de fysiska- och juridiska personer som inkluderar individer och organisationer och på olika vis bidrar till framväxt, skalning och spridning av sociala innovationer, så som:

- **Sociala entreprenörer** identifierar problem och utvecklar innovativa lösningar.
- **Ideella organisationer** spelar en viktig roll vars verksamheter ofta finns i sammanhang som vare sig näringsliv eller det offentliga inkluderar.
- **Företag/näringsliv** kan bland annat bidra med resurser, teknik och affärsmodeller.
- **Akademiska institutioner** bidrar bland annat med forskning, statistik och metoder för effektmätning.
- **Investerare och filantroper** kan tillhandahålla kapital för att stödja sociala innovationer.
- **Offentliga institutioner** såsom kommuner, regioner och staten kan genom lagstiftning, upphandling, strategier och andra initiativ främja en utveckling av sociala innovationer.
- **Rådgivare** kan tillhandahålla råd och stöd för framväxt och skalning av sociala innovationer och bidra med affärs- och organisationsmodeller.

Det nationella ekosystemet för sociala innovationer

I kartläggningen [Building Capacity for a Sustainable Society](#), har man organiserat ekosystemet utifrån olika funktioner enligt följande:

Kunskap, forskning och utbildning

Mötesplats för social innovation MSI har inrättat en nationell kunskapsnod vid Malmö universitet, med regionala noder vid Jönköping-, Luleå-, Umeå- och Örebro universitet samt Högskolan i Borås. Vid Karlstad universitet finns inte motsvarande nod men man har inrättat en akademi för smart specialisering.

Det finns även utbildningsprogram, workshops och mentorskap som hjälper sociala innovatörer att utveckla sina färdigheter. Samt forskning kring hur sociala innovationer sker och hur detta kan stödjas.

Finansiering

Det finns både kortsiktigt och långsiktigt kapital genom bland annat projektmedel, bidrag och investeringar. Projektmedel kan sökas från bland annat kommuner, regioner och olika stiftelser. Nationellt kan medel sökas från Vinnova, Tillväxtverket, och Allmänna Arvsfonden. Projektmedel kan också sökas från EU via tex Europiska socialfonden och Europiska regionala utvecklingsfonden. Det finns också aktörer i civilsamhället som bidrar till finansiering av social innovation och då främst Mikrofonden.

Plattformer

Mötesplats Social innovation finns på nationell nivå. På regional nivå finns partnerskap för social innovation Örebro och innovationsplattformen i Umeå. Social Innovation Värmland utvecklas till en plattform i Värmland.

Rådgivning

Här finns Coompanion men också Ashoka, Reach for Change, Inkludera, SE Forum, Norrskan, Impact Hub och Effektfull.

Mötesplats Social Innovation lyfter även några inkubatorer och motsvarande som Social Impact Lab vid Örebro universitet och The Join Way61 med bland annat Ideon Innovation Movexum, Bizmaker och VentureLab.

Det regionala ekosystemet för sociala innovationer

I Värmland pågår ett arbete med att utveckla ett innovationssystem för sociala innovationer.

Social Innovation Värmland baseras på Värmlands forsknings- och innovationsstrategi för smart hållbar specialisering där social innovation inkluderas som ett av perspektiven.

De aktörer med utpekat ansvar för Värmlands smarta specialiseringar kompletterat med bland annat aktörer från företagsfrämjande systemet utgör innovationssystemets sammansättning. Coompanion Värmland samordnar systemet inom ramarna för ett ERUF projekt. Då fler aktörer kan komma att inkluderas i Social Innovation Värmland rekommenderar vi [hemsidan](#) för faktisk status.

Nuvarande aktörer i Social Innovation Värmland är:

[Värmlands Ideburna](#) (en paraplyorganisation för idéburna organisationer), [Paper Province](#), [Compare](#), [Nifa](#), [Innovation park](#), [The Great Journey](#), [Innovationsslussen vivan](#), [Glava Energy Center](#), [Visit Värmland](#), [Unionen](#), [Drivhuset](#)

I relation till det nationella ekosystemet är sammansättningen av aktörer i Social Innovation Värmland på ett annat vis, vilket till stor del förklaras av den inriktning Värmland valt avseende smart specialisering. Det betyder också att social innovation inkluderats i regionala strategier och därmed också inkluderad i de sammanhang de regionala aktörer med uppdrag inom smart specialisering samverkar. Därvidlag har Social Innovation Värmland kunnat knyta till sig och korsbefrukta aktörer inom de smarta specialiseringarna med kompetenser och färdigheter inom sociala innovationer, sociala företag och samhällsentreprenörskap.

Utöver nämnda innovationssystem finns andra organisationer i Värmland vilka vi kunnat identifiera i kontexten av Värmlands regionala ekosystem för sociala innovationer. Det bör dock påpekas att det med stor säkerhet finns fler organisationer vilka vi ännu inte identifierat, som kan komma att komplettera kartläggningen efter hand.

De aktörer vi tillsvidare identifierat är:

[Hela Sverige ska Leva](#), [länsavdelningen Värmland Visar Världen Vägen](#)
[Studieförbunden](#)

Till sist

Samverkan och samarbete är avgörande för framgång för utveckling av sociala innovationer på motsvarande vis som för andra innovationer. Genom att knyta samman aktörer med kompletterande kompetenser kan man gemensamt ta itu med samhällsutmaningar på ett mer holistiskt sätt. Nätverk och kluster av aktörer bidrar till att sprida kunskap, dela erfarenheter och skapa synergier som driver innovation framåt.

Vilket påvisades i överst i detta dokument skall dokumentet ses som utgåva 1, det vill säga att vi efterhand avser komplettera och utveckla dokumentet.

